

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Lietuvos Respublikos
švietimo ir mokslo ministerijai
A. Volano g. 2/7, Vilnius

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

2013 m. liepos 12 d. Nr. 9-20

Vilnius

Mes atlikome Švietimo ir mokslo ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, sudaryto konsoliduojant Švietimo ir mokslo ministerijos, 101-os jai pavaldžios biudžetinės įstaigos, 33 ministerijos kontroliuojamų viešųjų įstaigų ir 13 universitetinių įstaigų finansines ataskaitas, taip pat konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, sudaryto Švietimo ir mokslo ministerijos ir 134 jai pavaldžių biudžetinių ir kontroliuojamų viešųjų įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu, bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams Švietimo ir mokslo ministerijoje ir jai pavaldžiose ir kontroliuojamose viešosiose įstaigose per 2012 metus auditą.

Vadovybės atsakomybė

Švietimo ir mokslo ministras arba jo įgaliotas administracijos vadovas yra atsakingas už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, bei Švietimo ir mokslo ministerijoje ir jai pavaldžių įstaigų valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę dėl Švietimo ir mokslo ministerijos konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams Švietimo ir mokslo ministerijoje ir jai pavaldžiose įstaigose.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, kuriuose nurodyta auditą planuoti ir atlikti taip, kad būtų gautas pakankamas užtikrinimas dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių tinkamo ir teisingo pateikimo bei dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Manome, kad surinkti įrodymai dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams suteikia pakankamą pagrindą auditoriaus nuomonei dėl jų pareikšti. Audito metu dėl dalykų, kurie sudaro atsisakymo pareikšti nuomonę pagrindą, negalėjome surinkti pakankamų ir tinkamų audito įrodymų auditoriaus nuomonei dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pagrįsti.

Atsisakymo pareikšti nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pagrindas

Švietimo ir mokslo ministerija nurodė negalinti užtikrinti konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumo ir neprisiėmė atsakomybės už konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose įtrauktus 13-os universitetinių įstaigų duomenis. Šių įstaigų turtas ir atitinkamai įsipareigojimai sudaro 54,33 proc. viso Švietimo ir mokslo ministerijos konsoliduojamų subjektų grupės turto ir įsipareigojimų. Be to, ministerija negalėjo paaiškinti kai kurių finansinėse eilutėse nurodytų sumų neatitikimo priežasčių bei ranka darytais įrašais taisyti pateiktą konsoliduotąjį finansinių ataskaitų rinkinį.

Kadangi minėtos universitetinės įstaigos į Švietimo ir mokslo ministerijos konsolidavimo grupės sudėtį įtrauktos tik 2013-01-30, negalėjome suplanuoti ir atlikti pakankamų audito procedūrų 11-oje universitetinių įstaigų, kurių turtas ir įsipareigojimai sudaro 31,4 proc. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų turto ir įsipareigojimų. Vilniaus ir Kauno technologijos universitetuose valstybiniai auditai buvo suplanuoti ir atlikti. Šiems universitetams pareikštos nuomonės dėl jų finansinių ataskaitų rinkinių: Vilniaus universitetui – besąlyginė (20013-07-05 Nr. 9-11), Kauno technologijos universitetui – besąlyginė (2013-07-11 Nr.9-15).

Atsisakymas pareikšti nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Dėl dalykų, kurie sudaro atsisakymo pareikšti nuomonę pagrindą, atsisakome pareikšti nuomonę dėl Švietimo ir mokslo ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio.

Besąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, Švietimo ir mokslo ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Sąlyginės nuomonės dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pagrindas

Ministerija, pažeisdama biudžetinę drausmę, 2012 m. biudžeto asignavimus panaudojo kitų metų išlaidoms dengti, nes pavaldžiai įstaigai Švietimo mainų paramos fondui skyrė 959,75 tūkst. Lt sumokėti 2013 m. Lietuvos dalyvavimo „Nordplus“ programoje mokesčių (žr. ataskaitos 2.1 poskyrį, 8–9 psl.).

Dalį (1933,4 tūkst. Lt) ministerijos skirtų dotacijų 2012 m. kai kurios savivaldybės, vykdydamos investicinius projektus, panaudojo pažeisdamos Viešųjų pirkimų įstatymą (žr. ataskaitos 2.2 poskyrį, 9–11 psl.).

Ministerija nepakankamai užtikrino Biudžeto sandaros įstatyme nurodytą asignavimų valdytojo pareigą, kad skirti asignavimai pavaldžioms įstaigoms būtų naudojami teisėtai ir ekonomiškai, nes pavaldžios įstaigos dalį prekių, paslaugų ir darbų pirko pažeisdamos Viešųjų pirkimų įstatymą:

– sudarė pirkimo–pardavimo sutartis ilgesniam nei 3 metų laikotarpiui (žr. ataskaitos 2.3.1 skirsnį, 11–13 psl.);

– netaikė viešųjų pirkimų procedūrų (žr. ataskaitos 2.3.1 skirsnį, 11–13 psl.);

– nesuteikė pirkimų konkurso dalyviams pakankamai informacijos apie pirkimo sąlygas ir darbus pirko ne pagal supaprastintų viešųjų pirkimų taisykles (žr. ataskaitos 2.3.1 skirsnį, 11–13 psl.);

– nepagrįstai vykdė vieno tiekėjo apklausą (žr. ataskaitos 2.3.1 skirsnį, 11–13 psl.);

Ministerijai pavaldžios įstaigos nesivadovavo teisės aktais nuomodamos valstybės materialųjį turtą ir taip neužtikrino efektyvaus ir teisėto šio turto naudojimo, nes:

– turtą išnuomojo neskelbdamos viešo konkurso ir neturėdamos Švietimo ir mokslo ministerijos leidimo (žr. ataskaitos 2.3.2 skirsnį, 13–15 psl.);

– taikydamos klaidingus turto nusidėvėjimo normatyvus apskaičiavo mažesnę bendrabučio patalpų nuompinigių kainą (žr. ataskaitos 2.3.2 skirsnį, 13–15 psl.);

– turtą išnuomojo ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui (žr. ataskaitos 2.3.2 skirsnį, 13–15 psl.);

– panaudos teise valdomą turtą išnuomojo tretiesiems asmenims (žr. ataskaitos 2.3.2 skirsnį, 13–15 psl.);

– 50 proc. kompensavo tarnybinių patalpų nuomininkams komunalinių mokesčių išlaidas (žr. ataskaitos 2.3.2 skirsnį, 13–15 psl.).

Neteisėtai atleidus iš darbo įstaigos darbuotoją padaryta valstybei 14,79 tūkst. Lt žala ir nepagrįstai skirta darbuotojams 22,8 tūkst. Lt priedų prie darbo užmokesčio (žr. ataskaitos 2.3.3 skirsnį, 16–17 psl.).

Ministerijai pavaldi biudžetinė įstaiga – Valstybinis studijų fondas, administruodamas

Mokslo ir studijų įstatyme nurodytas valstybės remiamas paskolas studentams, nesilaikė 2012 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyto limito ir jį viršijo 7,9 mln. Lt (žr. ataskaitos 3 skyrių, 17 psl.).

Sąlyginė nuomonė dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Švietimo ir mokslo ministerija ir jai pavaldžios įstaigos visais reikšmingais atžvilgiais 2012 metais valstybės lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

Valstybinio audito išvadą pateikiame kartu su valstybinio audito ataskaita ir pridedame audituotų Švietimo ir mokslo ministerijos konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių kopijas.

5-ojo audito departamento direktorė

Rasa Gabrilavičienė

5-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Jolanta Morozovienė